

Tillitsvalgtes innspill til prosess om utredning av samorganisert brann- og redningstjeneste for Fosen brann- og redningstjeneste IKS, Gauldal brann og redning IKS og Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Kommunestyrene i Melhus og Midtre Gauldal har gjennom sine vedtak bestilt en utforskning av ulike typer effektiviserings- og strukturtiltak forut for budsjettprosessen i 2027, herunder en vurdering av utvidelse av samarbeid til flere kommuner [1][2]. Dette ser ut til å ha resultert i én utredning, initiert og gjennomført av administrasjonen i Trondheim kommune. Vi reagerer på at det ikke samtidig er vurdert hvilke effekter det er mulig å hente ut fra det pågående arbeidet i Brannsamarbeid Trøndelag (BST) som har som formål å skape muligheter og stordriftsfordeler for brann- og redningsvesnene i fylket.

Brudd på hovedavtalen

Tillitsvalgte i Fagforbundet, Delta og NITO er fortsatt av den oppfatning at utredningen er igangsatt og så langt gjennomført på en måte som bryter med Hovedavtalen Del C § 3-1: «Virksomhetens ledelse skal, *så tidlig som mulig*, drøfte denne typen endringer med de tillitsvalgte» [3]. Bekymring for lite informasjon og manglende tegn til involvering ble tidlig kommunisert til politisk og administrativ ledelse i våre eierkommuner. Det ble da presisert fra Melhus kommune at initiativet til utredning kom fra administrasjonen i Trondheim kommune, at beslutningen om en mulig utredning lå hos eierkommunene og at utredningen skulle håndteres gjennom selskapets styrende organer. I svaret fra Midtre Gauldal kommune ble det presisert at medvirkning skulle ivaretas i utredningsprosessen. Så langt har ansattes medvirkning vært begrenset til deltakelse på to digitale arbeidsmøter á 3 og 2 timer, med svært lite grunnlag til forberedelse. I tillegg har vi nå fått mulighet til å respondere på funnene i rapporten etter at fase 1 av utredningen er gjennomført [4].

Vi har opplevd at bekymringer fra ansatte i GBR basert på erfaringer ansatte i TBRT har delt om sin arbeidshverdag i liten grad har blitt tatt på alvor. Dette oppfatter vi som lite tillitvekkende og gir grunn til å stille spørsmål ved i hvilken grad ansattes erfaringer tillegges vekt i prosessen.

Vi er bekymret for at

- brannvesenet skal miste lokal tilknytning og ledelse. Ansvaret som ligger på hver enkelt utrykningsleder og brannkonstabel er stort og mange av de deltidsansatte har gitt uttrykk for at en lokal og tilstedeværende ledelse er vesentlig for tillit og god samhandling. Erfaringer fra felles aksjoner tyder på at det er større avstand mellom operative lederledd i TBRT enn det vi opplever i vår hverdag.
- en sammenslåing fører til mindre utviklingsmuligheter for hver enkelt ansatt og at spesialkompetansen i stor grad blir samlet i Trondheim. Vi hører fra ansatte på deltidsstasjoner i TBRT at de ønsker at det også skal finnes spesialkompetanse i

distriktet, men erfaringen er at dette samles i Trondheim og at dette begrunnes med kostbar tjeneste i Trondheim.

- forebyggende tiltak som aktivitetsdager og undervisning i barnehagene, undervisning for flyktningetjenesten, deltakelse på sentrumsdager o.l. blir nedprioritert. Ansatte og folk utenfra har uttrykt sterk uro i forhold til åpen brannstasjon, barnehagedag, barnehagebesøk, og den generelle tilstedeværelsen av brannvesenet og Bjørnis som er godt likt i alle aldersgrupper.
- nedleggelse av Melhus brannstasjon fører til dårligere beredskap for alle som bor, ferdes og jobber i nedre Melhus. En nedleggelse vil mest sannsynlig bety at 16 godt kvalifiserte brannkonstabler mister jobben og en vesentlig inntektskilde. Flere av våre kolleger har gitt uttrykk for at jobben i brannvesenet er det som gjør at de velger å fortsatt jobbe og bo i Melhus. En nedleggelse av stasjonen kan dermed ha betydning for andre arbeidsgivere enn de som er omfattet av utredningen.
- innbyggerne i våre kommuner berøres av innsparingene, mens gevinsten i stor grad tilfaller Trondheim kommune. Sparepotensialet er kun oppgitt til å tilfalle Trondheim kommune. Ansatte reagere på hvorfor utredning ikke viser til noe som helst besparelse for Melhus eller Midtre Gauldal kommune.
- framtidig ressursbruk i stor grad vil bli styrt av Trondheim kommunes behov i kraft av å være suverent største eier.
- manglende involvering ved oppstart og gjennom fase 1 av utredningsarbeidet skyldes manglende interesse for brann- og redningsberedskapen i våre eierkommuner.
- det potensielle sparepotensialet er sterkt overdrevet. Eksempelvis er det forutsatt at ressurs til drift og røykvern i dagens GBR kan fjernes ved en sammenslåing. Det forutsetter at TBRT har tilstrekkelig ledig kapasitet til å ivareta disse funksjonene uten endringer.

Eierskap og lokal beredskap

Brann- og redningsvesenet er kommunens viktigste og største lokale beredskapsressurs og kommunalt eierskap er fra sentralt hold valgt som organisering for å sikre at den som «eier» risikoen og sårbarheten også har ansvaret for å gjøre gode tiltak for å redusere disse [5]. En samorganisering i en større enhet, vil gjøre avstanden mellom brannvesenet og andre kommunale aktører som plan, byggesak og teknisk drift større enn tilfellet er i dag. Slik verden ser ut i dag, mener vi det er feil tidspunkt å bygge ned beredskapen i våre kommuner.

Vi mener det også er grunn til å stille spørsmål ved at det kan se ut til at besparelsene skal skje i Melhus, Midtre Gauldal, Ørland og Åfjord kommuner, mens gevinsten i stor grad hentes ut av Trondheim kommune. Byrådet for finans i Trondheim er tydelig på at initiativet overfor Melhus, Midtre Gauldal, Ørland og Åfjord er gjort med en forventning om å kunne frigjøre midler for å kunne øke bemanningen i Trondheim kommune. [6][7]

Flere av våre kollegaer har også undret seg over hvorfor det sees på flere forskjellige samarbeidsområder mellom Skaun, Melhus og Midtre Gauldal, men ikke på beredskap. Der ser det ut til at det kun er interesse for å samarbeide tettere med Trondheim.

Dersom målet er økt kompetanse eller bedre ressursutnyttelse, finnes det alternativer som ikke innebærer full sammenslåing:

- Utvidede samarbeidsavtaler.
- Felles innkjøpsordninger.
- Felles spesialressurser.
- Felles øvelser og opplæring.
- Vertskommunesamarbeid på utvalgte områder.

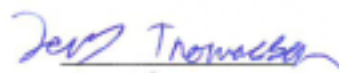
Disse løsningene kan gi gevinster uten at Melhus og Midtre Gauldal mister styring over egen beredskap.

Med vennlig hilsen

Tillitsvalgte i Gauldal Brann og Redning IKS

12/6-2016
Dato

Erik Seterholen
Fagforbundet

Jens Thomassen
Delta

Herbjørg M. Ishol
NITO

REFERANSER

- [1] Midtre Gauldal kommune, «[Formannskapetets behandling av sak 88/2025 i møte den 16.12.2025](#)», 16. desember 2025.
- [2] Melhus kommune, «[Kommunestyrets behandling av sak 126/2025 i møte den 11.11.2025](#)» 11. desember 2025.
- [3] Samfunnsbedriftene, «[Hovedavtalen KS 2026-2029](#)», 22. januar 2026.
- [4] Norconsult, «Utredning av samorganisert brann- og redningstjeneste Trøndelag», Rapport UTR-01 rev. J03, 6. mai 2026
- [4] Trondheim kommune «[Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS](#), Rapport 4/2005-F, 29. april 2025.
- [5] Justis- og beredskapsdepartementets arbeidsgruppe, «[Fremtidens brann- og redningsvesen](#). Helhetlig gjennomgang av brann- og redningsområdet», Rapport P2302522, juni 2023
- [6] Trondheim kommune, Byråd for finans, «Byrådets tilbakemelding på bystyrets behandling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Trøndelag brann- og redningstjenester IKS», [Notat til kontrollutvalgets behandling av sak 15/26](#), 05.02.2026.
- [7] Trondheim kommunerevisjon, «[Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS](#), Rapport 4/2025-F, 29.04.2025
- [8] Adresseavisen, «[Slår alarm om brannberedskapen i Trondheim: - Det står biler i vognhallen, men det finnes ikke mannskaper til å bemanne dem](#)», artikkel, 2. november 2022

Innspill til fase 1-utredningen om samorganisering av brann- og redningstjenesten – økonomi, beredskap og medbestemmelse

Til: Ordfører, Varaordfører, Kommunedirektør og Politikere i
Melhus kommune / Midtre Gauldal kommune

Fra: Hovedtillitsvalgt I Fagforbundet for Gauldal Brann og Redning IKS

Dato: 03.06.2026

Manglende involvering av ansatte, tillitsvalgte, daglig leder og styret – brudd på Hovedavtalen Del C §§ 1 og 3

Vi viser til mandatet for utredning av samorganisert brannsamarbeid mellom Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS, Fosen Brann og Redningstjeneste og Gauldal Brann og Redning IKS.

Vi konstaterer med betydelig uro at verken daglig leder (brannsjefen), styret, tillitsvalgte eller ansatte i Gauldal Brann og Redning IKS har vært involvert, informert eller konsultert før administrasjonene i Melhus og Midtre Gauldal kommune utarbeidet og sendte ut mandatet.

Den manglende involveringen reiser etter vår vurdering spørsmål om hvorvidt kravene til medbestemmelse, informasjon og drøfting etter Hovedavtalen Del C § 1 og § 3 er tilstrekkelig ivaretatt. Dette svekker legitimiteten til prosessen og gjør det vanskelig å sikre nødvendig forankring hos ansatte, ledelse og tillitsvalgte.

3. Arbeidsmiljøloven § 8-1 – informasjon og drøfting

I tillegg til bestemmelsene i Hovedavtalen Del C mener vi at prosessen reiser spørsmål om etterlevelse av arbeidsmiljøloven § 8-1. Arbeidsmiljøloven § 8-1 pålegger arbeidsgiver å

informere om og drøfte spørsmål av betydning for arbeidstakernes arbeidsforhold med arbeidstakernes tillitsvalgte.

Mandatet omfatter vurderinger av samorganisering, fremtidig selskapsstruktur, stasjonsstruktur, ledelsesmodell og organisering av beredskapstjenesten. Dette er forhold som direkte kan få betydning for de ansattes arbeidsforhold.

Det er derfor vanskelig å se hvordan kravene til tidlig informasjon og reell drøfting etter arbeidsmiljøloven § 8-1 kan anses oppfylt når verken tillitsvalgte, ansatte, daglig leder eller styret i GBRIKS ble involvert før mandatet ble fastsatt.

1. Brudd på Del C § 1 – krav om tidlig involvering og medbestemmelse

Mandatet gjelder en prosess som kan innebære endret organisasjonsstruktur, endringer i beredskap og bemanning samt mulig innlemmelse av GBR IKS i større regional struktur. Dette er tiltak som klart omfattes av bestemmelsene om medbestemmelse etter Del C § 1.

Når daglig leder, styret og tillitsvalgte ikke har vært involvert før mandatet ble utarbeidet, mener vi at kravene til tidlig medvirkning og forankring ikke er tilstrekkelig ivarettatt.

2. Brudd på Del C § 3 – tillitsvalgtes rett til informasjon og drøfting

Mandatet omfatter vurderinger av stasjonsstruktur, beredskapsordninger, organisasjonsmodell og fremtidig selskapsstruktur. Dette er forhold som direkte berører arbeidstakernes arbeidsforhold og virksomhetens fremtidige organisering.

Når tillitsvalgte ikke har vært informert eller involvert før mandatet ble fastsatt, reiser dette spørsmål om hvorvidt intensjonen i Del C § 3 er oppfylt.

Oppsummering av avtalebrudd

§ 1 – samarbeid og medbestemmelse:

Ingen involvering av ansatte, tillitsvalgte, daglig leder eller styret før mandatet ble fastsatt

§ 3 – tillitsvalgte og bedriftens rettigheter og plikter:

Ingen informasjon eller drøfting i forkant av beslutningsgrunnlag for omstillingsprosess

Vedlegg – faglige og økonomiske vurderinger av videre prosess

Proessen med vurdering av samorganisering har hele veien vært begrunnet med behovet for innsparing i en allerede stram kommuneøkonomi. Når det nå kommer frem at gevinstpotensialet ved foreslåtte endringer er begrenset, er det nødvendig å stille spørsmål ved om prosessen bør videreføres til neste fase.

Begrenset økonomisk gevinst

Det er vist til vurderinger fra Norconsult om at det er svært liten innsparing å hente ved så begrensede endringer i stasjonsstruktur som det som er lagt fram. Når hovedbegrunnelsen er økonomisk effektivisering, svekkes grunnlaget for videre arbeid betydelig dersom denne effekten uteblir.

Ansattes erfaringer knyttet til TBRT

Ansatte i GBR har formidlet bekymringer basert på erfaringer fra ansatte i TBRT om arbeidshverdagen der. Disse bekymringene ble i liten grad tatt på alvor. Dette gir grunn til å stille spørsmål ved i hvilken grad ansattes erfaringer tillegges vekt i prosessen.

Konsekvenser for innbyggernes trygghet

Et sentralt spørsmål er hvilken effekt en eventuell innlemmelse i TBRT vil ha for innbyggernes trygghet i Melhus kommune, særlig dersom dette kan føre til redusert aktivitet eller nedleggelse av brannstasjonen på Melhus.

Brann- og redningstjenesten er en lokal trygghetsfaktor. Mindre tilstedeværelse kan få konsekvenser for responstid, lokalkunnskap og forebyggende arbeid.

Reell nytte av tilbudet fra TBRT

Tilbudet fra TBRT omfatter i hovedsak høyde redskap og dagtidsberedskap med ett vaktlag for førsteinnsats i tettstedet Melhus. Tilbudet inkluderer ikke automatiske brannalarmer, helseoppdrag, ikke-akutt bistand til politiet eller flere andre oppgaver som i dag utgjør en viktig del av den lokale beredskapen.

Tilbudet er dessuten avgrenset til tettstedet Melhus, og ikke hele Melhus kommune. Områder utenfor tettstedet vil fortsatt være avhengige av den ordinære beredskapen som i dag ivaretas av brannstasjonen på Melhus.

Dette innebærer at en betydelig del av dagens oppdragsportefølje fortsatt må håndteres lokalt, samtidig som kommunen påtar seg en årlig kostnad på om lag 3 millioner kroner. Brannstasjonen på Melhus må fortsatt opprettholde beredskap, personell, kompetanse og materiell for å håndtere hendelser utenfor tettstedet, samt oppgaver som ikke omfattes av avtalen.

Det er derfor naturlig å stille spørsmål ved den reelle nytteverdien av tilbudet. Dersom kommunen betaler om lag 3 millioner kroner årlig for tjenester som kun dekker deler av oppdragsbildet og et begrenset geografisk område, må det kunne dokumenteres at gevinsten står i forhold til kostnaden.

Når store deler av beredskapen fortsatt må opprettholdes lokalt, og en betydelig del av oppdragene fortsatt må håndteres av Melhus brannstasjon, er det legitimt å spørre om en årlig kostnad på om lag 3 millioner kroner representerer den beste bruken av kommunenes begrensede ressurser. Etter vår vurdering er det foreløpig ikke dokumentert at gevinsten for innbyggerne står i forhold til kostnaden.

I en tid hvor kommunene står overfor krevende økonomiske prioriteringer, bør det kunne dokumenteres at slike investeringer gir en tydelig og målbar forbedring av både beredskap og tjenestetilbud. Dette fremstår etter vår vurdering ikke som tilstrekkelig dokumentert på nåværende tidspunkt.

Ulik nytteverdi mellom eierkommunene

En bekymring som bør belyses nærmere er hvordan kostnader og gevinster ved en større regional organisering fordeles mellom kommunene. Erfaringer fra flere interkommunale samarbeid viser at mindre og geografisk perifere kommuner kan oppleve at de betaler en relativt stor andel av kostnadene uten å få tilsvarende nytte tilbake i form av lokal tilstedeværelse, responstid eller tilgjengelige ressurser.

For Melhus og Midtre Gauldal er det derfor naturlig å stille spørsmål ved om den foreslåtte løsningen gir en tilstrekkelig gevinst for innbyggerne sammenlignet med kostnaden

kommunene påtar seg. Dersom hoveddelen av de nye ressursene og den operative kapasiteten fortsatt er lokalisert nær Trondheim, må det vurderes om nytteverdien for de ytre kommunene står i forhold til investeringen.

Det kan også stilles spørsmål ved om deler av gevinsten ved den foreslåtte løsningen i større grad tilfaller Trondheim kommune enn Melhus og Midtre Gauldal. Tiltak som bidrar til bedre ressursutnyttelse innenfor TBRT kan være økonomisk fordelaktige for den største eierkommunen, uten at de nødvendigvis gir tilsvarende økonomiske besparelser eller beredskapsmessige forbedringer for de mindre kommunene.

Når prosessen i utgangspunktet er begrunnet med behovet for innsparing i Melhus og Midtre Gauldal, bør det derfor kunne dokumenteres at de økonomiske gevinstene faktisk tilfaller disse kommunene. Etter vår vurdering fremstår dette foreløpig som uklart. Dette understreker behovet for en grundigere vurdering av kostnadsfordeling, nytteverdi og lokale konsekvenser før det eventuelt brukes ytterligere ressurser på fase 2.

Betydningen av forebyggende arbeid

Forebyggende arbeid er en sentral del av den samlede beredskapen og bidrar direkte til å redusere risiko for tap av liv og verdier. Det er avgjørende at slike oppgaver ikke svekkes som følge av organisatoriske endringer.

Bør prosessen stoppes før fase 2?

Når forventet økonomisk gevinst fremstår som begrenset, samtidig som tiltakene kan gi redusert lokal beredskap og mindre tilstedeværelse i Melhus sentrum, bør prosessen stoppes før fase 2.

Kommunenes ressurser bør brukes der de gir størst effekt – til beste for innbyggerne i Melhus og Midtre Gauldal – ikke på videre utredning av løsninger som i liten grad gir dokumentert gevinst.

Med vennlig hilsen

Hovedtillitsvalgt I Fagforbundet for Gauldal Brann og Redning IKS

Erik Seterholen

Tillegg – Melhus sentrum, beredskap og videre prosess

Bekymringer knyttet til Melhus sentrum og fremtidig beredskap

I e-posten fra ordføreren blir det spesielt bedt om innspill knyttet til høyde redskap, fremtidige krav som kan følge av vekst i Melhus sentrum og de økonomiske konsekvensene av rapporten.

Dette aktualiserer et grunnleggende spørsmål: Dersom Melhus sentrum vokser og får flere innbyggere, flere bygg, mer trafikk og økt aktivitet, hvorfor skal løsningen være å vurdere mindre lokal beredskap fremfor å styrke den?

Når befolkningen øker, øker også behovet for rask lokal innsats ved brann, trafikkulykker på E6, hendelser på Dovrebanen, helseoppdrag og andre akutte hendelser. For innbyggerne handler dette ikke om organisasjonskart eller selskapsstruktur, men om hvor raskt hjelpen kommer når liv, helse og verdier står på spill.

Vi mener derfor at enhver løsning som kan redusere den lokale tilstedeværelsen i Melhus sentrum må dokumentere klare og betydelige gevinster både økonomisk og beredskapsmessig. Etter vår vurdering dokumenterer ikke fase 1-rapporten dette i tilstrekkelig grad.

Avsluttende vurdering

Når rapporten selv slår fast at de økonomiske beregningene er beheftet med betydelig usikkerhet, at eventuelle endringer i stasjonsstrukturen krever ytterligere analyser, og at sentrale forhold først skal utredes i en eventuell fase 2, fremstår det som prematurt å konkludere med at samorganisering vil gi de gevinstene som opprinnelig var begrunnelsen for å starte prosessen.

Det er også verdt å merke seg at kommunedirektørene fortsatt skal komme med sine anbefalinger, og at eierkommunene ennå ikke har et endelig beslutningsgrunnlag. Dette tilsier at det er både legitimt og nødvendig å stanse opp og vurdere om prosessen bør videreføres.

På denne bakgrunn anbefaler vi at prosessen stanses før fase 2, at kravene til medbestemmelse og drøfting etter Hovedavtalen og arbeidsmiljøloven oppfylles, og at det i stedet utredes hvordan lokal beredskap, forebyggende arbeid og innbyggernes trygghet i Melhus og Midtre Gauldal kan styrkes innenfor dagens organisering.

Politisk anbefaling

Prosesen ble startet med et mål om å identifisere økonomiske gevinster i en krevende kommuneøkonomi. Norconsults rapport viser samtidig at gevinstene er usikre og at flere sentrale spørsmål fortsatt ikke er tilstrekkelig utredet. Konsekvensene for lokal beredskap, nærhet til innbyggerne og den framtidige utviklingen av Melhus som voksende tettsted er fortsatt uavklarte.

Etter vår vurdering bør kommunestyrene derfor stanse prosessen før fase 2 og foreta en ny vurdering av både det økonomiske grunnlaget, de beredskapsmessige konsekvensene og behovet for lokal forankring. Dette vil være den mest ansvarlige tilnærmingen overfor innbyggerne, de ansatte og kommunenes økonomi.